

Anna Suchecka, Jagoda Szostak

"Młodzi w erze informacji" :
sprawozdanie z III Ogólnopolskiej
Konferencji Studenckich Kół
Naukowych Bibliotekoznawców,
23.10.2009 r.

Bibliotheca Nostra : śląski kwartalnik naukowy 3-4/3/4, 89-91

2009

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

ANNA SUCHECKA
JAGODA SZOSTAK

Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu

MŁODZI W ERZE INFORMACJI
SPRAWOZDANIE Z III OGÓLNOPOLSKIEJ KONFERENCJI
STUDENCKICH KÓŁ NAUKOWYCH BIBLIOTEKOZNAWCÓW
23.10.2009 R.

Październik, najczęściej kojarzony z rozpoczynającym się rokiem akademickim, to dla studentów bibliotekoznawstwa i informacji naukowej z Uniwersytetu Śląskiego czas przygotowań do ogólnopolskiej konferencji studentów tego kierunku. Poprzednie spotkania, na temat *Informacja... nie tylko naukowa* i *Biblioteka „narzędziem” komunikacji*, wzbudziły duże zainteresowanie w tym środowisku.

Trzecią Ogólnopolską Konferencję Studenckich Kół Naukowych Bibliotekoznawców zatytułowano *Młodzi w erze informacji*, a jej uroczystego otwarcia, 23 października 2009 roku w Sali Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, dokonał dr Arkadiusz Pulikowski, wicedyrektor Instytutu Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego. Przybyłych prelegentów i gości przywitała także opiekun Koła Naukowego Bibliotekoznawców Uniwersytetu Śląskiego, dr hab. Diana Pietruch-Reizes. Obrady zostały podzielone na dwie sesje tematyczne, z których pierwsza ściśle dotyczyła informacji naukowej, zwłaszcza wyszukiwania danych, druga zaś odnosiła się do miejsca użytkowników Internetu oraz osób niepełnosprawnych w społeczeństwie informacyjnym.

W pierwszym referacie *Infonomika*, autorstwa Małgorzaty Caban (Sekcja Bibliograficzna Koła Naukowego Bibliotekoznawców przy IBIN UŚ w Katowicach), omówiono problematykę nowej dyscypliny jaką jest infonomika, łącząca elementy ekonomiki i informacji. Często to określenie jest zamiennie używane z terminem „ekonomika informacji”, o czym pisali m. in. Marek Ćwiklicki, Janusz Czekał i Hubert Obor. Na Uniwersytecie w Maastricht (Holandia) utworzono Międzynarodowy Instytut Infonomiki, a pod adresem www.infonomics-society.org zamieszczono informacje na temat Infonomics Society.

Kolejne wystąpienie *Selekcjonowanie informacji w procesie wyszukiwawczym* to wynik analiz Ewy Rozkosz (Biblioteka Dolnośląskiej Szkoły Wyższej we Wrocławiu) i Moniki Jaremków (Instytut Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Wrocławskiego). Prelegentki podzieliły selekcję na 3 rodzaje: naturalną, dokonywaną przez człowieka i komputerową. Wyróżniono czynniki determinujące przebieg wyszukiwania informacji, takie jak: profil użytkownika, czas, miejsce, język, bariery (fizyczne, psychologiczne, kulturowe, społeczne i edukacyjne). Przedstawiono także wpływ umiejętności i zachowań informacyjnych użytkowników na wyniki selekcji.

Aby język sztuczny przekazał wszystko, o czym pomyśli głowa – tak zatytułował referat Krzysztof Henne, zapoznając zebranych z problemami jakie napotyka wielu odbiorców systemów informacyjno-wyszukiwawczych. Zwrócił uwagę na trudności występujące podczas formułowania przez użytkowników instrukcji wyszukiwawczych, czego najczęstszym efektem jest szum informacyjny lub niekompletna odpowiedź.

Natalia Zborowska i Magdalena Januszek (Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie) na podstawie badań ankietowych opracowały wystąpienie *Polonista w gąszczu informacji, czyli o warsztacie naukowym uczestnika seminarium dyplomowego*. Przedstawiły zakres korzystania z bibliotek i baz danych przez studentów piszących prace dyplomowe. Określiły również skąd czerpią oni informacje skierowujące.

Pierwszą sesję zakończył referat na temat własności intelektualnej w kontekście bibliotekoznawstwa *Dostęp studentów informacji naukowej i bibliotekoznawstwa do wiedzy z zakresu ochrony wartości intelektualnej*, wygłoszony przez Orianę Reizes-Dzieduszycką (Koło Naukowe Studentów Informacji Naukowej i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Jagiellońskiego). Porównano w nim programy kształcenia następujących uczelni: Uniwersytetu Jagiellońskiego, Uniwersytetu Śląskiego, Uniwersytetu Wrocławskiego oraz Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie w odniesieniu do zajęć z prawa własności intelektualnej.

Wystąpienie Doroty Sochockiej (Sekcja Bibliograficzna Koła Naukowego Bibliotekoznawców przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach) rozpoczęło drugą sesję obrad. Referat *Kim jesteśmy w sieci – czyli o naszej wirtualnej tożsamości* przybliżył zebranych tematykę kreowania siebie w Internecie oraz manipulowania swoimi danymi, w celu zwiększenia zainteresowania. Na podstawie literatury wyróżniono następujące typy użytkowników sieci: twórcy, artyści, ekstrawertycy, autsajderzy, pozerzy i ekshibicjoniści.

Kompetentne „pokolenie cyfr”, czy generacja analfabetów informacyjnych? – edukacja informacyjna gimnazjalistów to zagadnienie podjęła Dominika Paleczna (Sekcja Bibliograficzna Koła Naukowego Bibliotekoznawców przy Instytucie Bibliotekoznawstwa i Informacji Naukowej Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach). Na podstawie badań ankietowych Autorka próbowała ustalić, jakie gimnazjaliści znają źródła informacji, do czego wykorzystują i jak oceniają wartość informacyjną Internetu, a także w jaki sposób korzystają z katalogu kartkowego i elektronicznego. Wnioski z ankiety nie są optymistyczne, gdyż wskazują na zbyt małą wiedzę i umiejętności uczniów korzystających z internetowych źródeł.

Referat *Dostęp do informacji w Południowej Afryce – początki biblioteki dla dzieci niewidomych i niedowidzących w Siloe* wygłosiła Justyna Grzymała (Koło Naukowe Instytutu Informacji Naukowej i Studiów Bibliologicznych Uniwersytetu Warszawskiego). Prelegentka w trakcie praktyk uczestniczyła w powstawaniu biblioteki dla dzieci niewidomych i niedowidzących w Siloe, zajmowała się katalogowaniem książek, selekcjonowaniem księgozbioru, jego opracowaniem wg klasyfikacji Deweya, udostępnianiem w tym układzie z wolnym dostępem do półek, a także przygotowaniem czytelników do korzystania z biblioteki. W referacie omówiła także sytuację sieci bibliotecznej w RPA, wzorowanej na modelu brytyjskim. Niestety, tylko 30% szkół ma biblioteki, a personel tam pracujący ponadto nie jest dobrze wykształcony.

Wykład *Biblioteka równych szans*, zamykający konferencję, przedstawiły Jagoda Szostak i Anna Suchecka (Biblioteka Wyższej Szkoły Humanitas w Sosnowcu). Zwróciły uwagę na wychowawczy i kulturowy cel pracy bibliotek, zaakcentowały ponadto problem udziału, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie informacyjnym. Na przykładzie wybranych bibliotek publicznych i naukowych wykazały sposób przystosowania działań tych placówek do obsługi osób niepełnosprawnych.

Zakres tematyczny wygłaszanych referatów pozwolił słuchaczom na zapoznanie się z wieloma, często nieznanymi, aspektami teorii i praktyki bibliotekarskiej. Wymiana poglądów i doświadczeń powinna przyczynić się do indywidualnej i zbiorowej pracy środowiska bibliotekarskiego na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego.